

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 803/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. L. B.-T., K., zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. B., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s namietaným porušením čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 144 ods. 1 a čl. 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 174/2012 z 30. apríla 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. L. B.-T. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. októbra 2013 doručená sťažnosť Ing. L. B.-T., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. B., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s namietaným porušením čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 144 ods. 1 a čl. 154c ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Cob 174/2012 z 30. apríla 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania o určenie neplatnosti uznesení valných zhromaždení vedeného Okresným súdom Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 25 Cb 25/2012 v procesnom postavení navrhovateľky. Sťažovateľka v návrhu na začatie konania zároveň žiadala o spojenie vecí vedenej okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 25/2012 s vecou vedenou pod sp. zn. 34 Cb 27/2011 na spoločné konanie. Okresný súd uznesením sp. zn. 25 Cb 25/2012 z 21. marca 2012 návrh na spojenie vecí zamietol. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie.

Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľky odmietol z dôvodu, že proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 25 Cb 25/2012 z 21. marca 2012, ktorým okresný súd zamietol jej návrh na spojenie vecí, odvolanie nie je prípustné. O neprípustnosti odvolania okresný súd sťažovateľku v písomnom vyhotovení uznesenia sp. zn. 25 Cb 25/2012 z 21. marca 2012 poučil.

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Záver a postup súdu v konaní Okresného súdu Bratislava I, sp. zn.: 25 Cb/25/2012, o návrhu sťažovateľky na spojenie konania s konaním na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn.: 34 Cb/27/2011, v uznesení Okresného súdu Bratislava I sp. zn.: 25 Cb/25/2012-104, zo dňa 21. 03. 2012, a v uznesení Krajského súdu Bratislava, sp. zn.: 1 Cob/174/2012-123 zo dňa 30. 04. 2013, sú čo do skutkových zistení a právneho posúdenia vecí nesprávne, neodôvodnené, z ústavného hľadiska neospravedliteľné, a neudržateľné, sú svojvôľou, porušujúce základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd, porušujúce článok 1 ods. 2, článok 2 ods. 2, článok 7 ods. 5, článok 144 ods. 1, Ústavy SR, článok 154c ods. 1 Ústavy SR v spojení s článkom 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorých súčasťou je aj právo účastníka konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v spojení s nesprávnymi, nedôvodnými skutkovými zisteniami a právnymi závermi, ktoré sú z ústavného hľadiska neakceptovateľné, sú svojvôľou, tým, že:

1. O spojení vecí súd rozhoduje uznesením, ktoré sa týka vedenia konania, a odvolanie proti nemu nie je prípustné.

2. Proti uzneseniu prvostupňového súdu, ktorým zamietol návrh na spojenie vecí, sme podali opravný prostriedok podľa článku 154c ods. 1 Ústavy SR, v spojení s článkom 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Odvolací súd nezákonne rozhodol o našom opravnom prostriedku ako o odvolaní, s poukazom na ustanovenie § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. ho odmietol, bez toho, aby skúmal vecnú stránku napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, a jemu predchádzajúce konanie.

4. Odvolací súd nezákonne nerozhodol o našom opravnom prostriedku, ktorý sme podali podľa článku 154c ods. 1 Ústavy SR, v spojení s článkom 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Ustanovenie § 112 ods. 1 O. s. p. neobsahuje ako zákonom požadovaný predpoklad pre spojenie vecí na spoločné konanie, aby konania mali rovnakého zákonného sudcu.

6. Súdom použité kritérium rovnakého zákonného sudcu pri rozhodovaní o návrhu na spojenie vecí na spoločné konanie nemá zákonnú oporu.

7. Súdom použité kritérium rovnakého zákonného sudcu pri rozhodovaní o návrhu na spojenie vecí na spoločné konanie nemá zákonnú oporu ani v kontexte právne relevantnej skutočnosti, že navrhovateľke v oboch konaniach, spojenie ktorých navrhovala, bol odňatý zákonný sudca pri podaní návrhu.

8. Súdom konštatované rôzne štádiá konania je neodôvodnené skutkové zistenie, je svojvôľou.“

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd Bratislava, právoplatným uznesením sp. zn.: 1 Cob/174/2012-123, 1112202110, zo dňa 30. 04. 2013, proti ktorému nie je možný riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušil článok 1, ods. 2, článok 2 ods. 2, článok 7 ods. 5, článok 144 ods. 1 Ústavy SR, článok 154c ods. 1 Ústavy SR, v spojení s článkom 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorých súčasťou je aj právo účastníka konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia, v spojení s nesprávnymi, nedôvodnými skutkovými zisteniami a právnymi závermi, ktoré sú z ústavného hľadiska neakceptovateľné, sú svojvôľou.

2. Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn.: 1 Cob/174/2012-123, 1112202110, zo dňa 30. 04. 2013, zrušuje, a vec vracia Krajskému súdu Bratislava za účelom opätovného prerokovania a rozhodnutia s tým, že v ďalšom postupe je súd viazaný právnymi názormi Ústavného súdu SR.

3. Krajský súd je povinný zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania vo výške podľa vyčíslenia, na účet advokátky JUDr. L. B., do 15. dní odo dňa právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa tvrdenia sťažovateľky napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 144 ods. 1 a čl. 154c ods. 1 ústavy, a preto ho považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

(všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Vychádzajúc z princípu subsidiarity svojej právomoci, ústavný súd považuje za potrebné v prvom rade konštatovať, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je konečným rozhodnutím vo veci samej. Po vydaní napadnutého uznesenia krajského súdu bola vec vrátená prvostupňovému súdu, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 25/2012 bude ďalej pokračovať a rozhodovať. Sťažovateľka nepochybne má a aj bude mať v ďalšom štádiu konania pred okresným súdom, príp. aj v odvolacom konaní pred krajským súdom k dispozícii celý rad právnych prostriedkov na ochranu svojich práv, ktorých porušenie namieta touto sťažnosťou. V právnej veci sťažovateľky sa súdne konanie nachádza v štádiu prvostupňového konania, v ktorom môže uplatniť všetky procesné oprávnenia, ktoré jej priznáva Občiansky súdny poriadok, vrátane práva na riadne opravné prostriedky v prípade neúspechu pred okresným súdom a tiež práva využiť prípadne aj mimoriadne opravné prostriedky proti právoplatnému rozhodnutiu, pokiaľ by bolo v jej neprospech a naďalej by zastávala názor, že postupom, resp. rozhodnutiami v jej veci konajúcich všeobecných súdov došlo k porušeniu jej ústavou garantovaných práv.

Napokon sťažovateľke nič nebráni, aby v budúcnosti napadla sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy aj konečné rozhodnutie, ktoré bude v jej právnej veci vydané, t. j. rozhodnutie o poslednom procesnom prostriedku, ktoré jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytuje, a to v prípade, ak dospeje k záveru, že v dôsledku tohto rozhodnutia boli porušené jej ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantované práva alebo slobody.

Ústavný súd už viackrát vo svojej doterajšej judikatúre vyslovil, že nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ neskončeného súdneho konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľky až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m.

IV. ÚS 322/09). Rovnako ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (ich namietané porušenie tvorí základ sťažovateľkou navrhovaného petitu, pozn.) je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že sťažovateľka sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jej dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 53 ods. 1) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. decembra 2013